

Posudek bakalářské práce Marty Miechové

„Útgarðaloki v kontextu eddické mytologie“

předkládané v roce 2013 na ÚFaR FF UK, obor religionistika

1) STRUKTURA ARGUMENTACE

Autorka ve své práci podrobně pojednává eddického Útgarðalokiho (dále UL) a přináší interpretaci této poněkud izolované a neprůhledné mytické entity. Práce je přehledně a logicky členěna: v prvním oddílu po úvodu následuje kapitola shrnující dochovanou primární literaturu relevantní k tématu, na níž navazuje přehled dosavadní odborné diskuze na dané téma. V druhém oddíle je detailně charakterizován pojednávaný UL. Třetí a čtvrtý oddíl jsou věnované komparaci UL nejprve s Lokim a poté s Óðinem. Práci zakončuje závěr, který tentokrát neslouží jen k rekapitulaci prezentované teze, ale až zde je teprve plně představena slíbená interpretace.

Ponecháme-li stranou konkrétní problematické drobnosti a pohlédneme-li na postup výkladu z obecnější perspektivy, jeví se být takové rozvržení patřičné. V samotné realizaci lze pak na této obecnější strukturní rovině upozornit hlavně na jednu výraznější nedokonalost, totiž zmatečně dvakrát zopakované převypravování a komentování narativů nejprve v kapitole o primárních pramenech a pak znovu při výkladu ve druhém (třetím, čtvrtém) oddílu.

Hodnocení: **7** bodů

2) FORMÁLNÍ ÚROVEŇ

K formálnímu hledisku práce nemám závažnější výhrady. Zvolený sloh působí uvolněným, čtivým dojmem; pouze výjimečně je zatížen stylistickými neobratnostmi. Přepisy staroseverských jmen a termínů jsou v pořádku, stejně jako užití odborných termínů, konzistentnost zkratk a bibliografické odkazy v poznámkách pod čarou. Jen zřídka se vyskytne drobné přehlédnutí (např. pozn. 80 na s. 21; chybí strana u odkazu na odborný článek).

Hodnocení: **8** bodů.

3) PRÁCE S PRAMENY

Autorka kompetentně využívá jak primární, tak sekundární literatury k postupnému představení látky, předběžné diskuzi a závěrečné interpretaci. Přesto však přehled dosavadní odborné diskuze může místy zarazit informovaného čtenáře tím, že autorka klade vedle sebe „k jednomu stolu“ autory vzdálené leckdy i více než sto let, autory mezi nimiž leží propast naprosto jiných přístupů v rámci obtížně souměřitelných badatelských paradigmat (Karl Weinhold 1848 × Jens Peter Schjødt 2010 × Rudolph Keyser 1854 × Rudolf Simek 1993 atd.). Na druhou stranu, veškeré základní ctnosti práce s prameny, jako například zřetelné odlišení referovaných názorů od vlastních interpretací, v případě primárních pramenů jejich užívání právě tam, kde jsou opravdu zapotřebí, citlivost ke kontextu při „ořezu“ úryvků, dohledatelnost v dostupné překladové literatuře atd. je zcela v pořádku.

Hodnocení: **7** bodů.

4) VLASTNÍ PŘÍNOS

Výše zmíněná nedostatečně jasná distinkce, pokud jde o kritické zhodnocení relevance a souměřitelnosti autorů a pokud jde o principiální zorientování se v poli existujících teoretických postojů je, spolu s jistou metodologickou vágností a nesystematičností při uspořádávání primárních pramenů* vposled příznakem toho, že práce jako celek nemá příliš hluboké kořeny a není domyšlena o mnoho dál, než co pokrývá její text. Práce totiž náleží mezi ty vzniklé na poslední chvíli. S ohledem na to je spíše obdivuhodné, nakolik relativně uhlazeně a vyváženě text působí při povšechném pohledu a letmém pročítání. Při zaostřování tématu a pak i při samotném psaní musela autorka opatrně navigovat mezi rozsáhlými oblastmi, které neslibovaly nic přínosného, protože byly opakovaně či nedávno odborně zpracovány a to jak renomovanými zahraničními badateli, tak mnohdy i předchozími generacemi studentů ÚFaRu — např. témata jako „Loki“, „iniciační cesta do Jiného světa“, „Bórovy výpravy“ apod. Přestože práce je do značné míry kompilační povahy, přecijen autorčin přístup zaujme svým zaměřením na postavy Óðina a Lokiho, postavené do binární opozice a následnou mediací, za jejíhož reprezentanta autorka navrhne právě UL.

Hodnocení: **6** bodů

5) OBECNÝ PŘESAĤ PRÁCE

Zajímavost z hlediska obecně religionistického má v práci jednoznačně těžiště v její poslední třetině, zvláštěpak v textu závěru. Autorka zde poté, co se v průběhu výkladu dotkla několika obecnějších otázek (např. iniciační struktury), se nakonec jednorázově nechává inspirovat klasickou Lévi-Straussovskou koncepcí mytické „dialektiky“ v níž sama symbolická soustava mýtu produkuje nové elementy tak, že hledá symbolická vyjádření, mediátory, jež přemostují existující binární opozice, a aplikuje ji jako výkladový klíč k jinak notoricky záhadné a nezařaditelné postavě UL. Dlužno říci, že jakkoli jsou přípravné části výkladu občas nepřilíš přesvědčivé nebo ne zcela logicky navazující, samotná závěrečná teze je střelba ve správném směru. Téměř by se zdálo, že je škoda, že práce končí zrovna v nejlepším a že by bylo z obecného hlediska velmi zajímavé celé zjištění nějak podrobněji teoreticky zreflektovat, nicméně v tomto rozsahu je teze jako celek pro účely bakalářské práce dostačující.

Hodnocení: **5** bodů

Dohromady 33 bodů

Práce Martiny Miechové splňuje požadavky, které jsou na bakalářskou práci kladené, a z výše uvedených důvodů navrhuji, aby byla ohodnocena jako *výborná*.

V Praze, 3. září 2013

Mgr. Jan Kozák
vedoucí práce